

**การประเมินคุณภาพบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2546
แพรวพรรณ สุวรรณกิจ* นพดล จำรูญ ภััสสุรีย์ ชีพสมนต์
กนกวรรณ ศรีสุภกรกุล และ ภาวินี บุตรระ**

**The quality evaluation of graduates after completing their Bachelor of Science
programs from Faculty of Allied Health Science, Naresuan University in 2003**

Prawpan Suwanakitch*, Noppadon Jumroon, Patsuree Cheebsumon,
Kanokwan Srisupornkornkool and Pawinee Buttara

ภาควิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

Department of Cardio-Thoracic Technology, Faculty of Allied Health Science, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand.

*Corresponding author. E-mail address: prawpuns@hotmail.com (P. Suwanakitch)

Received 13 September 2005; accepted 10 April 2006

บทคัดย่อ

การประเมินคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในงานวิจัยนี้หมายถึงการตรวจสอบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประเมินคุณภาพบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2546 มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามสถานภาพและประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยประเมินจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต โดยสำรวจ ความคิดเห็นของบัณฑิตขณะที่มารับพระราชทานปริญญาบัตรระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2547 และส่งแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์ไปยังที่ทำงานของผู้ใช้บัณฑิตตามที่บัณฑิตแจ้งไว้ในแบบสอบถาม บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานแล้วในภาคเอกชนยกเว้นบัณฑิต ภายภาคบังคับที่ส่วนใหญ่ทำงานในภาครัฐบาล ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตในด้านวิชาการและด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงมาก ด้านคุณธรรมและจริยธรรมและด้านมนุษยสัมพันธ์ บัณฑิตและผู้ใช้ บัณฑิตทุกสาขาประเมินอยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งผลการประเมินนี้แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตจากคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

คำสำคัญ: การประเมินคุณภาพบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

The quality of graduates after completion of Bachelor Degree in this research was evaluated in four aspects: academic knowledge, work performance, morals and ethics, and human relationship. Moreover, it was part of the quality assurance according to Educational Act 1999. The objective of this study was to follow the status and qualify working performance of graduates who completed Bachelor of Sciences Programs from the Faculty of Allied Health Science, Naresuan University, in academic year 2003 by self-assessment and reports from their employers. The graduates were surveyed during Graduation Ceremony (28 November-1 December 2004). The questionnaires were sent to the employers' office addresses by post. Most of the graduates who were worked in private organizations except Physical Therapy graduates mostly working in government organizations. The results of this evaluation in academic knowledge and work performance for all graduates and all graduates employers were fair to good. The morals and ethics, and human relationship were good for all graduates and all graduates employers. This study showed that the quality of graduates from Faculty of Allied Health Science, Naresuan University, was fair to good.

Keywords: The quality evaluation of graduates, Faculty of Allied Health Science, Naresuan University

บทนำ

คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการแก้ปัญหาการขาดแคลน และการกระจายของบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในทีมสุขภาพ โดยเริ่มรับ นิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2540) ปัจจุบันมีบัณฑิตจบการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ไปแล้ว 4 รุ่น หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก ซึ่งเป็นหลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวในประเทศไทย 3 รุ่น หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชารังสีเทคนิค 2 รุ่น และหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด 1 รุ่น (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2546)

การติดตามคุณภาพบัณฑิต หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ที่สนใจศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงทักษะด้านวิชาการในการปฏิบัติงานของบัณฑิต เช่น ความรู้ในหลัก วิชาการ การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง การทำวิจัย การเขียนผลงานหรือบทความทางวิชาการ รวมถึงการถ่ายทอดความรู้นั้น ๆ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของบัณฑิตให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการได้รับความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำให้งานประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (สมบัติ และอรุณี, 2541) การประเมินคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาเป็นการประเมินผลผลิตวิธีหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในด้านความรู้ ความสามารถของบัณฑิต นอกจากนี้ ยังเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ไม่มีผลวิจัยด้านความพึงพอใจคุณภาพบัณฑิตที่ประเมินโดยบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต (สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2545; มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545; มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546)

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อติดตามสถานภาพและประเมินคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก สาขาวิชารังสีเทคนิค และสาขาวิชากายภาพบำบัด จากคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่จบในปีการศึกษา 2546 ในด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณธรรม และจริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ โดยประเมินจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งผลจากการประเมินทำให้ทราบ คุณภาพของบัณฑิตคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และยังเป็นข้อมูลในการประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วย

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย ทำการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตโดยใช้ แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยจัดทำขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามมาทดลองใช้กับบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตก่อนนำไปใช้จริง ไม่ได้หาความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือ เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้เป็นชนิดประเมินค่า 5 ระดับ บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมักเลือกตอบที่ระดับ ปานกลาง-มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มักมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน มีค่าความแปรปรวนต่ำไม่เหมาะที่จะนำไปหาความเที่ยง แบบสอบถามในลักษณะนี้ควรทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 5-10 คน แล้วนำไปแก้ไข จนแน่ใจว่าเป็นเครื่องมือที่ดีก็สามารถนำไปใช้ได้เลย ไม่จำเป็นต้องหาความเที่ยงเหมือนแบบสอบถามทั่วไป (ประคอง, 2538)

แบบสอบถามการติดตามคุณภาพบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่ใช้ประเมินนี้เป็นชนิด ประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ นำเสนอให้นักความคิดเห็นเป็นค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ ค่า 4.6 - 5.0 แปลค่ามากที่สุด ค่า 3.6 - 4.5 แปลค่ามาก ค่า 2.6 - 3.5 แปลค่า ปานกลาง ค่า 1.6 - 2.5 แปลค่าน้อย และค่า 1.0 - 1.5 แปลค่าน้อยที่สุด (ประคอง, 2538)

คณะผู้วิจัยได้สำรวจและเก็บข้อมูลจาก

1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 ได้แก่ บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4 จำนวน 27 คน บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก รุ่นที่ 3 จำนวน 23 คน บัณฑิตรังสีเทคนิค รุ่นที่ 2 จำนวน 34 คน และบัณฑิตกายภาพบำบัดรุ่นที่ 1 จำนวน 26 คน โดยสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตที่มารายงานตัวในวันรับพระราชทานปริญญาบัตรระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน-1 ธันวาคม 2547 ซึ่งในแบบสอบถามระบุให้บัณฑิตแจ้งรายชื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

2. ผู้ใช้บัณฑิต โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังที่ทำงานตามที่บัณฑิตแจ้งไว้ในแบบสอบถามระหว่าง วันที่ 9 มกราคม-31 มีนาคม 2548

ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าความแตกต่างโดยใช้สถิตินอนพาราเมตริก Mann-Whitney

ผลการศึกษาและวิจารณ์ผลการศึกษา

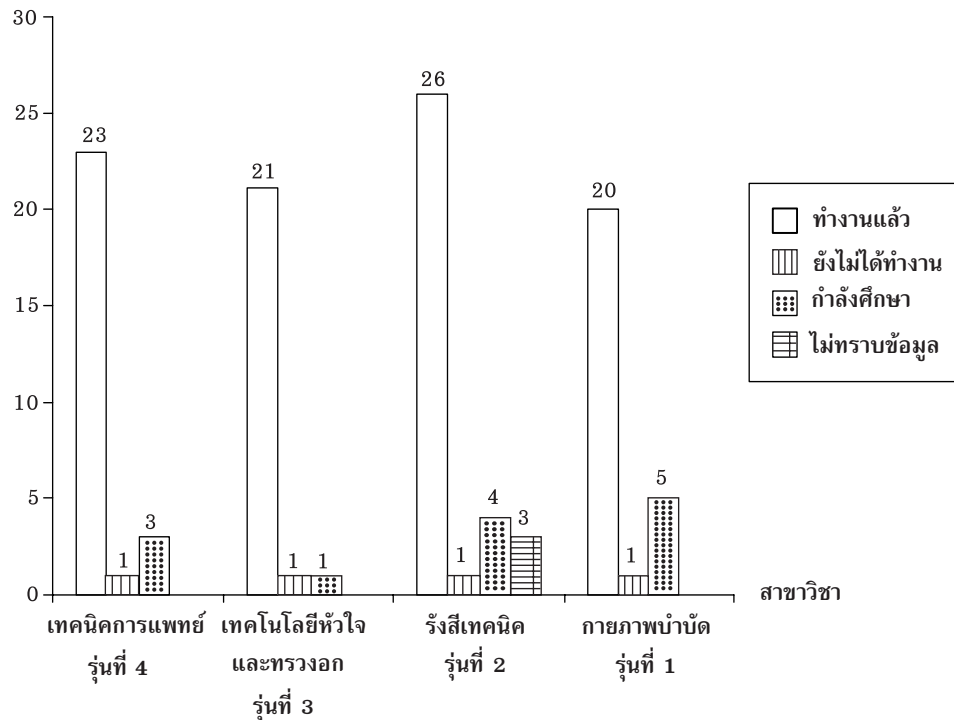
บัณฑิตคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 ทั้งหมด 110 คน มารายงานตัวเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2547 จำนวน 107 คน ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 107 คน บัณฑิตทุกสาขาทตอบแบบสอบถามกลับคิดเป็นร้อยละ 100.00 บัณฑิตให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามดีมาก ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 1 ส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้บัณฑิตตามที่อยู่ที่บัณฑิตแจ้งไว้ในแบบสอบถาม สาเหตุที่ต้องส่งแบบสอบถาม 2 ครั้ง เนื่องจากครั้งแรกได้รับตอบกลับจำนวนน้อยจึงจัดส่งซ้ำ ผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัดตอบแบบสอบถาม 18 คนจาก 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอกตอบแบบสอบถาม 7 คนจาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 ผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิคตอบแบบสอบถาม 13 คนจาก 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 เนื่องจากผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิคตอบแบบสอบถามในส่วนข้อมูลเบื้องต้น แต่ไม่ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต 1 คน ดังนั้นข้อมูลในตารางที่ 3 จึงแสดงจำนวนของผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค เป็น 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 และผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ตอบแบบสอบถาม 11 คน จาก 24 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 สาเหตุที่จำนวนผู้ใช้บัณฑิตมีจำนวนน้อยกว่าบัณฑิต เนื่องจากผู้บังคับบัญชียบางหน่วยงานรับบัณฑิตจากคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรเข้าทำงานมากกว่า 1 คน และบัณฑิตบางรายไม่บอกชื่อ สถานที่ทำงานของผู้บังคับบัญชาทำให้ไม่สามารถจัดส่งแบบสอบถามไปให้ได้

ตารางที่ 1 จำนวนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตที่มารายงานตัวและบัณฑิตที่กรอกแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชา

บัณฑิต	จำนวน (คน)	เทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4	เทคโนโลยี หัวใจและทรวงอก รุ่นที่ 3	รังสีเทคนิค รุ่นที่ 2	กายภาพบำบัด รุ่นที่ 1
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	110	27	23	34	26
บัณฑิตที่มารายงานตัว	107	27	23	31	26
บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม	107	27 (100%)	23 (100%)	31 (100%)	26 (100%)

บัณฑิตคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ทำงานแล้ว 23 คน ยังไม่ทำงาน 1 คน (รอฟังคำตอบจากหน่วยงานและจะศึกษาต่อ) และกำลังศึกษาต่อ 3 คน (ปริญญาโท 3 คน) ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคนิคการแพทย์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทุนส่วนตัว 1 คน หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จุลชีววิทยา) มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนส่วนตัว 1 คน หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนรัฐบาล 1 คน บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก ทำงานแล้ว 21 คน ยังไม่ได้ทำงาน 1 คน (รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน) และกำลังศึกษาต่อ 1 คน (ปริญญาโท 1 คน) ได้แก่ หลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (กายวิภาคศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนส่วนตัว บัณฑิตรังสีเทคนิค ทำงานแล้ว 26 คน ยังไม่ทำงาน 1 คน (ยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน) กำลังศึกษาต่อ 4 คน (ปริญญาโท 4 คน) ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์รังสี) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนส่วนตัว 3 คน หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ฟิสิกส์การแพทย์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทุนส่วนตัว 1 คน และไม่ทราบข้อมูล 3 คน บัณฑิตกายภาพบำบัดทำงานแล้ว 20 คน ยังไม่ได้ทำงาน 1 คน (ยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน) และกำลังศึกษาต่อ 5 คน (ปริญญาโท 5 คน) ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กายภาพบำบัด) มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยทุนส่วนตัว 3 คน หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สรีรวิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทุนส่วนตัว 1 คน และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กายวิภาคศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนส่วนตัว 1 คน ดังแผนภูมิที่ 1

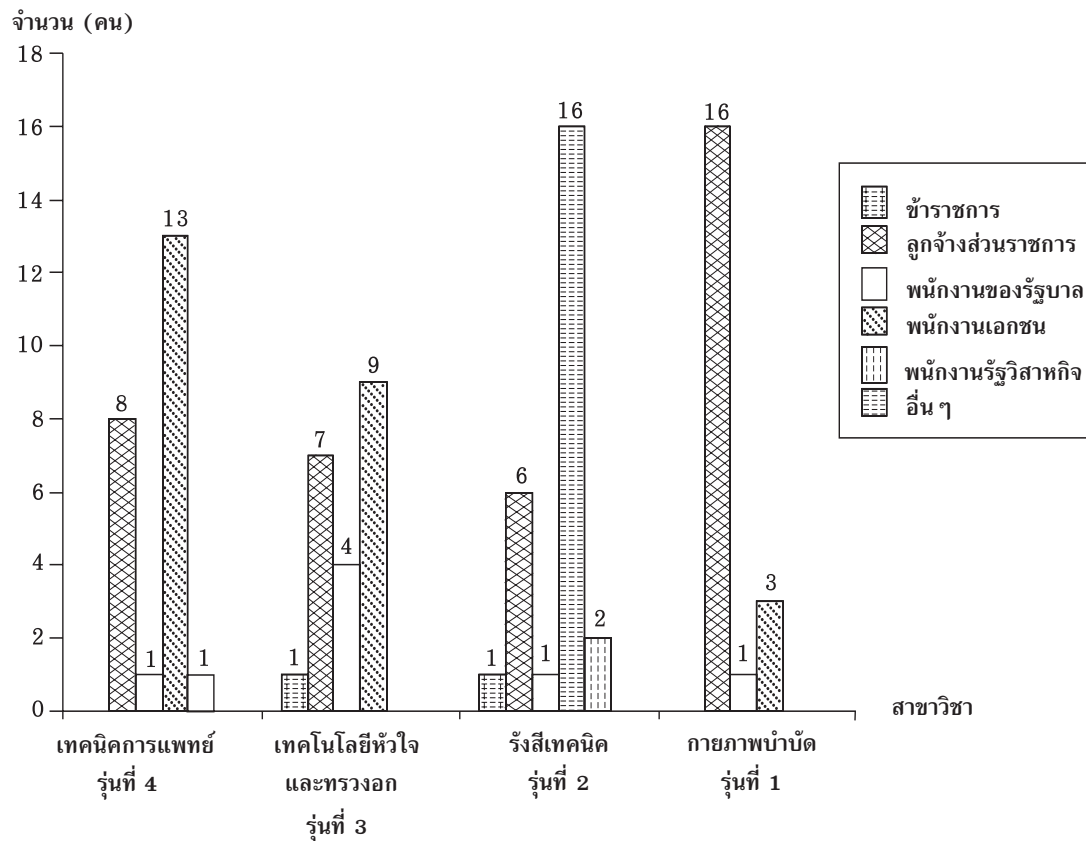

แผนภูมิที่ 1 แสดงสถานภาพปัจจุบันของบัณฑิตเทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก รุ่นที่ 3 บัณฑิตรังสีเทคนิค รุ่นที่ 2 และบัณฑิตกายภาพบำบัด รุ่นที่ 1

บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก และบัณฑิตรังสีเทคนิค ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2546 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน รองลงมาทำงานเป็นลูกจ้างส่วนราชการ บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ เป็นพนักงานเอกชน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 ลูกจ้างส่วนราชการ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอกเป็นพนักงานเอกชน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ลูกจ้างส่วนราชการ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 บัณฑิตรังสีเทคนิคเป็นพนักงานเอกชน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 ลูกจ้างส่วนราชการ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 บัณฑิตกายภาพบำบัดส่วนใหญ่ทำงานเป็นลูกจ้างส่วนราชการ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาทำงานเป็นพนักงานเอกชน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ดังแผนภูมิที่ 2

บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 บัณฑิตรังสีเทคนิค จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.76 และบัณฑิตกายภาพบำบัด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 6,001 – 8,000 บาท บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.39 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 8,001 – 10,000 บาท ดังตารางที่ 2

ประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังตารางที่ 3

แผนภูมิที่ 2 แสดงลักษณะงานอาชีพที่ทำของบัณฑิตเทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก รุ่นที่ 3 บัณฑิตรังสีเทคนิค รุ่นที่ 2 และบัณฑิตกายภาพบำบัด รุ่นที่ 1

ตารางที่ 2 รายได้ต่อเดือนของบัณฑิตเทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก รุ่นที่ 3 บัณฑิตรังสีเทคนิค รุ่นที่ 2 และบัณฑิตกายภาพบำบัด รุ่นที่ 1

รายได้ต่อเดือน	เทคนิคการแพทย์ รุ่นที่ 4		เทคโนโลยีหัวใจและ ทรวงอก รุ่นที่ 3		รังสีเทคนิค รุ่นที่ 2		กายภาพบำบัด รุ่นที่ 1	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6,001 – 8,000 บาท	10	43.48	7	33.33	8	30.76	18	90.00
8,001 – 10,000 บาท	6	26.09	11	52.39	6	23.08	2	10.00
10,001 – 12,000 บาท	2	8.69	1	4.76	6	23.08	0	0
มากกว่า 12,000 บาท	4	17.39	2	9.52	6	23.08	0	0
ไม่ระบุ	1	4.35	0	0	0	0	0	0
เฉลี่ย (บาท)	9,684.09		9,107.76		10,195.00		7,320.50	

ด้านความรู้ทางวิชาการ บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 บัณฑิตรังสีเทคนิค จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 ประเมินตรงกันอยู่ในระดับปานกลาง (3.38-3.59) บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 7 คนคิดเป็นร้อยละ 53.80 บัณฑิตกายภาพบำบัด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ประเมินตรงกันอยู่ในระดับมาก (3.60-4.11) ค่าเฉลี่ยน้อยที่ประเมินตรงกัน

คือทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งทางคณะสหเวชศาสตร์ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษจากเดิมที่มีอยู่เพียง 6 หน่วยกิต ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2540 และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2543 และ 9 หน่วยกิต ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารังสีเทคนิค หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2542 และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2543 เป็น 12 หน่วยกิต ตามประกาศนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2544) และได้ฝึกฝนทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษจากวารสารต่างๆ ในทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในคณะสหเวชศาสตร์ปัจจุบันได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2548 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2548 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารังสีเทคนิค หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2547 และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2547 โดยทุกหลักสูตรได้เพิ่มจำนวนหน่วยกิต ภาษาอังกฤษเป็น 12 หน่วยกิต และปรับปรุงรายวิชาต่างๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิตในด้านต่างๆ ตามความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต

ผู้ประเมินคุณภาพบัณฑิต	ด้านความรู้ทางวิชาการ	ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	ด้านมนุษยสัมพันธ์
บัณฑิตเทคนิคการแพทย์	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 4 (n = 27)	(3.53 ± 0.42)	(3.65 ± 0.36)	(3.93 ± 0.30)	(3.87 ± 0.25)
ผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก
รุ่นที่ 4 (n = 11)	(3.38 ± 0.35)	(3.30 ± 0.37)*	(3.60 ± 0.45)*	(3.96 ± 0.30)
บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก	มาก	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 3 (n = 23)	(3.80 ± 0.41)	(3.61 ± 0.33)	(4.02 ± 0.44)	(3.98 ± 0.40)
ผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก	มาก	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 3 (n = 7)	(4.11 ± 0.36)	(4.13 ± 0.29)**	(4.24 ± 0.38)	(4.02 ± 0.45)
บัณฑิตรังสีเทคนิค	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 2 (n = 31)	(3.59 ± 0.57)	(3.84 ± 0.39)	(4.06 ± 0.44)	(4.04 ± 0.42)
ผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก
รุ่นที่ 2 (n = 12)	(3.56 ± 0.69)	(3.33 ± 0.69)*	(3.79 ± 0.66)	(3.65 ± 0.67)
บัณฑิตกายภาพบำบัด	มาก	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 1 (n = 26)	(3.60 ± 0.53)	(3.83 ± 0.57)	(4.13 ± 0.44)	(4.17 ± 0.35)
ผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัด	มาก	มาก	มาก	มาก
รุ่นที่ 1 (n = 18)	(3.79 ± 0.60)	(3.72 ± 0.66)	(4.07 ± 0.64)	(4.14 ± 0.58)

หมายเหตุ.

* มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เปรียบเทียบจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาในแต่ละด้าน

** มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 เปรียบเทียบจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาในแต่ละด้าน

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 100 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 บัณฑิตรังสีเทคนิค 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และบัณฑิตกายภาพบำบัด 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก (3.61-3.84) ผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 และผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ประเมินตรงกับบัณฑิต (3.72-4.13) โดยที่ทดสอบสถิตินอนพาราเมตริก Mann-whitney พบว่าค่าเฉลี่ยของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่การแปลค่าอยู่ในเกณฑ์มากตรงกัน ผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 และผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 มีความเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง (3.30-3.33) ทดสอบจากสถิตินอนพาราเมตริก Mann-whitney พบว่าค่าเฉลี่ยของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ และบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัดมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเฉลี่ยน้อยที่ประเมินตรงกันคือ สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและความสามารถในการควบคุมคุณภาพของงาน ซึ่งคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยกตัวอย่างกรณีศึกษาให้สัตวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน วางแผนและประเมินคุณภาพของงานที่ได้

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 บัณฑิตรังสีเทคนิค 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 บัณฑิตกายภาพบำบัด 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ประเมินตรงกันอยู่ในระดับมาก (3.60-4.24) ค่าเฉลี่ยน้อยที่ประเมินตรงกัน คือ บุคลิกภาพเป็นที่ยอมรับเชื่อถือและไว้วางใจของผู้ป่วยและผู้อื่น ความเสียสละต่อผู้ร่วมงานและผู้อื่น ระเบียบในการทำงาน ซึ่งควรสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน ทุกรายวิชา ส่งเสริมให้นิสิตทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมกลุ่ม เล่นกีฬา ผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้ากิจกรรมต่าง ๆ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 บัณฑิตรังสีเทคนิค 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตรังสีเทคนิค 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 บัณฑิตกายภาพบำบัด 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ประเมินตรงกันอยู่ในระดับมาก (3.65-4.17) ค่าเฉลี่ยน้อยที่ประเมินตรงกัน คือ มีลักษณะเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล และเคารพในความรู้ความสามารถในหน้าที่ของบุคลากรทางสุขภาพอื่นๆ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนควรให้นิสิตทำกิจกรรมกลุ่ม ฝึกความเป็นผู้นำ หัวหน้ากิจกรรมต่าง ๆ

สรุปผลการศึกษา

บัณฑิตคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 ทั้งหมด 110 คน มารายงานตัวเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2547 จำนวน 107 คน ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 107 คน บัณฑิตเทคนิคการแพทย์มากกว่าร้อยละ 85 บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอกมากกว่าร้อยละ 91 บัณฑิตรังสีเทคนิคและบัณฑิตกายภาพบำบัดมากกว่าร้อยละ 76 ทำงานแล้ว รองลงมาศึกษาต่อ บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานเอกชน รองลงมาทำงานเป็นลูกจ้างส่วนราชการ ยกเว้น บัณฑิตกายภาพบำบัดที่ส่วนใหญ่ทำงานเป็นลูกจ้างส่วนราชการ รองลงมาทำงานเป็นพนักงานเอกชน ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตทางด้านวิชาการได้ระดับปานกลางถึงมาก โดยบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตประเมินตรงกันทุกสาขาวิชา ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานได้ระดับปานกลางถึงมาก บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัดประเมินตรงกับบัณฑิตได้ระดับมาก สำหรับบัณฑิตเทคนิคการแพทย์

และบัณฑิตรังสีเทคนิคประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติงานมาก แต่ผู้ใช้บัณฑิตเทคนิคการแพทย์ และผู้ใช้บัณฑิตกายภาพบำบัดประเมินได้ค่าปานกลาง ด้านคุณธรรมและจริยธรรมและด้านมนุษยสัมพันธ์ บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาวิชาประเมินได้ค่าตรงกันอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินนี้แสดงให้เห็นว่า คุณภาพของบัณฑิตจากคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะสหเวชศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรที่ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย ศาสตราจารย์ทิวีส ขรรณล้วน ที่กรุณาแนะนำขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัย รองศาสตราจารย์มาลี ธนารุณ คณบดีคณะสหเวชศาสตร์ที่แนะนำ การเขียนบทความ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปณดา เตชทรัพย์อมร ที่กรุณาแก้ไขบทความและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี วรรณฤมล ที่กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่บัณฑิตศึกษาต่อที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบ สอบถามซึ่งเป็นผลทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- ประคอง ขรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. (2542, สิงหาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา, 336 (74)ก. หน้า 14. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2545, จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2540). โครงการจัดตั้งคณะสหเวชศาสตร์. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2546). รายงานประจำปี 2546 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2546). เอกสารการวิเคราะห์ภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2544. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2545). รายงานภาวะการทำงานทำของบัณฑิต ปีการศึกษา 2543-2544. มหาสารคาม: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2545). ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมบัติ นพรัก, & อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2541). การติดตามคุณภาพมหบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา แผน ข มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร, 6, 64-78.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ. (2544, พฤษภาคม 3). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา แห่งชาติ เรื่อง นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา.